

Abke Haring

De vrouw die Tom Lanoye wou
voor de rol van Hamlet

>>4-5

Abke Haring

De vrouw van Tom Lanoye

Een uitstekende marketingtruc is het alvast. Tom Lanoye bewerkt Shakespeares *Hamlet*, en laat de hoofdrol spelen door een androgyne vrouw. Abke Haring zelf ligt er minder wakker van. 'Dat androgyne prikkelt blijkbaar de verbeelding. Prima zo.' **Sofie Mulders**

We drinken thee. Niet in een kop, wel in een glas, dat veel te warm is om vast te houden als je er kokend water ingiet. Even ongrijpbaar als een glas vol warme thee, is de persoon die voor ons zit. De persoon over wie Tom Lanoye zei: "Ik wil haar. Zij moet mijn Hamlet spelen." Lanoye koos Abke Haring omdat ze zo androgyn is, zegt hij. Een gegeven dat voor misverstanden kan zorgen. Want Hamlet is géén vrouw in *Hamlet vs Hamlet*. En al zeker geen travestiet. Hamlet is gewoon Hamlet, die nu door Abke Haring wordt gespeeld.

De muze van Lanoye wandelt op veel grenzen. Stoer en fragiel, jong en gerijpt, jongensachtig en een meisje. Tweeslachtig is ze zelfs op aardrijkskundig gebied: geboren in Nederland, in Vlaanderen gestudeerd, en ondertussen bekender hier dan daar. En nu wellicht nog meer, nu ze Hamlet speelt in de versie van Lanoye en Guy Cassiers.

Bent u daar zelf eigenlijk blij mee, dat iedereen u nu plots androgyn noemt?

Abke Haring: "Ik ben zelf echt niet bezig met dat label. Ik ben vooral blij dat ik als vrouw een jongen kan spelen. Dat kan, omdat theater tegelijk mag liegen en de waarheid spreken. Dat androgyne prikkelt blijkbaar de verbeelding. Prima, ik wil best de verbeelding prikkelen.

"Wat is dat ook, 'androgyne'? Dat je je haar afknijpt? Dat je er stoer uitziet? Dan zou jij het ook kunnen zijn. Als je in deze wereld niet heel helder kiest voor het ene

Abke Haring

- geboren in 1978 in De Bilt (provincie Utrecht)
- is de zus van schrijver en filosoof Bas Haring
- is theatermaaktster en actrice
- werkte samen met o.a. Luk Perceval, Josse De Pauw, Bart Meuleman en Benjamin Verdonck
- studeerde af met *Nageslachtfarce/genocide* (2002), en maakte daarna o.a. *HOUT* (2009), *FLOU* (2011), *Song#2* (2012) en *Trainer* (2013)
- werkte als actrice al samen met Tom Lanoye en Guy Cassiers in *Mefisto for ever* (2006), *Atropa* (2008) en *Bloed & rozen* (2009)

of het andere, voor hakken of een baard bijvoorbeeld, dan ben je vaag. En ook dáár wordt dan een hokje voor gevonden, namelijk het hokje 'vaag'.

"Ergeren doe ik me daar niet meer aan. Toen ik Jeanne d'Arc speelde in *Bloed & rozen* (2011, ook van Lanoye en Cassiers, *smu*), stond ik ook al op het podium met kort haar. Voor mij was dat

● Abke Haring: 'Ik heb geen kinderen, geen auto, geen huis. Mijn beroep is mijn lijf en mijn stem. Ik voel me vrij.'

© KAROLY EFFENBERGER

heel nieuw toen, spelen als een jongen. En blijktbaar is er toen iets ontstaan bij Tom, toen hij mij zo zag."

Dat androgyne is tegelijk de motor van het stuk. Leg eens uit.

"*Hamlet* gaat over de groei en vorming van iemand. Iemand die dus nog iemand anders zou kunnen worden dan wie hij

nu is. De cruciale vraag die Hamlet zich stelt, is: 'Wie ben ik? En moet ik zijn of niet zijn?' Die vorming heeft Tom vertaald via dat androgyne.

"Hamlet durft te zoeken. Hij durft een optie te kiezen die misschien totaal mislukt – als hij Polonius doodt, bijvoorbeeld – maar hij heeft tenminste een richting gekozen. Dat zoeken, jezelf op losse

schroeven durven te zetten, dat vraagt lef. En dat spreekt me erg aan."

Hamlet heeft het stormachtige van de jonge Romeo en Julia nog in zich, en tegelijk dient zich de wijsheid van de volwassen man aan. Is dat herkenbaar voor u, zo op die grens zitten?

"Ik zie dat meer in mijn omgeving dan bij

● Abke Haring (r.) als Hamlet in *Hamlet vs Hamlet*. © JAN VERSWEYVELD

mezelf. Ik heb geen kinderen, geen auto, geen huis. Mijn beroep is mijn lijf en mijn stem. Ik voel me heel vrij. En ik voel me nog steeds heel gretig in het leven staan. Tegelijk heb ik wel de nodige maturiteit, anders zou ik deze rol niet kunnen spelen. Een acteur die echt zo jong is als Hamlet, zou denk ik minder begrijpen wat zijn personage doormaakt."

U bent 35, en nu al speelt u zowat de grootste rol in de theaterliteratuur. Heeft dat u niet afgeschrikt toen u het aanbod van Lanoye kreeg?

"Natuurlijk wel. Ik dacht: 'Hij zal morgen wel zeggen dat het een grap was.' Dat denk ik trouwens nog steeds (*lacht*). Het is trouwens wel grappig: in het stuk *De*

vuurd of afgestompt is. Toch is er van jongs af aan bij mij al het inzicht dat een mens alleen is. Dat hoeft niet erg te zijn, want tegelijk heb ik altijd een heel groot geluk gevoeld bij mijn leven. Ik kan enorm genieten van het leven. Ik ben ook echt gelukkig nu.

"Maar ik heb het graag over dingen die je aanzetten tot denken. Waarom hebben mensen zoveel pijn? Wat bedoelt het leven? Wie zijn we? Dat zijn vragen die me bezighouden, altijd. Mijn voorstelling *FLOU* ging bijvoorbeeld over twee mensen die nog wel liefde kennen, en nog niet weg willen van elkaar, maar tegelijk is er heel veel stilte. Ik hoop dan dat het publiek iets kan herkennen in die stiltes, of ze net heel vervelend vindt, maar op die manier een stap verder raakt in het eigen denken en kijken."

U bent gelukkig, Hamlet is dat niet. 'Het enige waarom we dit leven en zijn folteringen dulden, is omdat we bang zijn voor de dood', zegt hij. Bent u het met hem eens?

"Volgens mij zegt hij dat omdat hij nog zo jong is. Over twintig jaar zal hij daar anders over denken, als hij drie kinderen heeft en 's avonds gezellig bij de kachel zit. Ik ben het dus niet met hem eens. Waarom we dan wel leven? Waarom niet?"

"Ik kan me voorstellen dat mensen zich die vraag stellen, maar ik heb geen vragen bij het leven op zich. Ik zal een voorbeeld geven. Ik doe aan meditatie. En omdat ik veel in New York ben, vroeg ik onlangs aan mijn zenleraar in Brussel of hij in New York geen plek wist waar ik met goeie mensen kon mediteren. Hij gaf me een adres met een telefoonnummer, ik ging er naartoe, belde aan bij een huis, en ze deden de deur open alsof ik daar altijd al was gekomen. En ineens zit je daar dus in Manhattan, in een van de drukste metropolen, met allemaal onbekenden te mediteren. Dan denk ik: er is iets wat geweten mag zijn. Maar het weten zelf kan lastig zijn. Zo iets."

***Hamlet vs Hamlet*, vanaf woensdag 26 maart in de Antwerpse Bourlaschouwburg. Meer info: www.toneelhuis.be**

'Ik ben vooral blij dat ik als vrouw een jongen kan spelen. Dat kan, omdat theater tegelijk mag liegen en de waarheid spreken'

indringer van Peter Missotten hier bij Toneelhuis enkele jaren geleden, speelde ik de hond van een stagiaire. Nu Hamlet. Best een mooie evolutie, toch (*lacht*)? Nee, misschien is het wat absurd, maar tegelijk is het geweldig, dus ik zou wel gek zijn als ik deze kans zou laten schieten. Durven te kiezen, weet je wel?"

Naast speelster bent u ook een maker. Uw stukken gaan over relaties, over de pijn die mensen elkaar kunnen aandoen, in koppels of families. Ook *Hamlet* gaat daarover. Waarom is dat zo'n rode draad in uw werk?

"Relaties tussen mensen zijn toch de basis van alles? Je wordt geboren in een familie, en door je opvoeding en geliefden word je gevormd, of dat nu aange-